

06.12.2017

Beregninger av lønnskostnader ved registrering i NOR versus DIS

Notat

Notat fra Samfunnsøkonomisk analyse AS

Oppdragsgiver:	Sjømannsforbundet
Forsidefoto:	
Tilgjengelighet:	Offentlig
Dato for ferdistilling:	6. desember 2017
Forfattere:	Bjørn Gran, Rolf Røtnes

Samfunnsøkonomisk analyse AS

Borggata 2B
N-0650 Oslo

Org.nr.: 911 737 752
post@samfunnsokonomisk-analyse.no

Innhold

1	Sammendrag	4
2	Forutsetninger og tallgrunnlag	5
2.1	Stillingskategorier	5
2.2	Antall ansatte	5
2.3	Lønnskostnader	6
2.4	Arbeidstider	8
2.5	Valutakurs	9

1 Sammendrag

I følge Fartsområdeutvalget (NIS-utvalget, 2014)¹ er Color Line eneste rederi med passasjerskip i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn under norsk flagg (NOR). De andre rederiene som driver fart mellom Norge og utlandet er Fjord Line, DFDS og Stena Line. De to første har sine skip registrert i dansk internasjonalt register (DIS), mens Stena Lines skip er registrert i svensk register.

Norges sjømannsforbund har bedt Samfunnsøkonomisk analyse om å regne på endringer i lønnskostnadene for 1030 ansatte innenfor stillingskategoriene kokk, servitør, butikkekspeditør, forpleiningsassistent og matros/motormann dersom Color Line endrer registrering fra NOR-registeret til DIS-registeret.

Beregningsgrunnlaget er overenskomster med lønns- og arbeidstidsbestemmelser i de to registerne, pensjonsforpliktelser, sosiale avgifter og skatteordninger. Vi har lagt til grunn lønnskostnader og gjeldende ordninger for 2016. Beregningene er basert på en rekke forutsetninger som er presentert i kapittel 2.

Våre beregninger viser at kostnadsbesparelsen i stor grad avhenger av hvilke forutsetning man legger for valutakursen mellom NOK og DKK. For å illustrere usikkerheten har vi lagt til grunn ulike nivåer på valutakursen, og beregnet hvordan resultatet varierer med denne. Høyest er kostnadsforskjellen dersom man legger valutakursen i 2012 til grunn, mens forskjellen er lavest dersom man legger nåværende (29.nov 2017) valutakurs til grunn.

Dersom vi legger til grunn gjennomsnittlig valutakurs for perioden 2012-2016 har vi beregnet at lønnskostnadene årlig er om lag 59,3 millioner NOK lavere ved å være registrert i DIS sammenlignet med NOR for de 1 030 ansatte vi har regnet på. Tabell 1 oppsummeres resultatene ved ulike forutsetninger om valutakurs.

Tabell 1 Besparelser i lønnskostnader ved registrering i DIS sammenlignet med NOR (for 1 030 ansatte i Color Line) under ulike forutsetninger om valutakurs

År for valutakurs	Gjennomsnittlig valutakurs (NOK/DKK)	Årlig kostnadsbesparelse (i NOK)
2012	100.4	93,4 mill NOK
2013	104.7	81,2 mill NOK
2014	112.1	60,2 mill NOK
2015	120.0	37,5 mill NOK
2016	124.8	24,0 mill NOK
Kurs per 29. nov 2017	130.9	6,6 mill NOK
Snitt 2012-2016	112.4	59,3 mill NOK

¹ NIS-utvalget (2014): Vurdering av NIS fartsområdebegrensning og innretning av nettolønnsordningen. Innstilling 1. september 2014 til Nærings- og fiskeridepartementet fra Utvalget oppnevnt 3. mars 2014 for vurdering av fartsområdebegrensningene i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS) og innretningen av nettolønnsordningen

2 Forutsetninger og tallgrunnlag

Vi har beregnet de kostnadmessige virkningene for Color Line dersom de endrer registrering fra NOR-registeret til DIS-registeret. Beregningene krever en rekke forutsetninger, og vi dokumenterer derfor framgangsmåte, tallgrunnlag og forutsetninger i dette notatet.

2.1 Stillingskategorier

Vi har beregnet lønnskostnader for følgende stillingskategorier:

- Kokk
- Servitør
- Butikkekspeditør
- Forpleining assistent
- Matros/motormann

For å ta hensyn til at ansatte har ulike lønnsbetingelser grunnet både ansiennitet og utdanning (fagbrev), samt ulik utforminger av tariffavtaler i DIS og NOR, har vi tatt for oss følgende nivåer innenfor hver stillingskategori (Kokk, servitør, butikkekspeditør, forpleining assistent):

- Under ett års ansiennitet - ekskludert fagtillegg/fagbrev
- Under ett års ansiennitet - inkludert fagtillegg/fagbrev
- Maskimal ansiennitet (10 år i DIS og 8 år i NOR) - ekskludert fagtillegg/fagbrev
- Maskimal ansiennitet (10 år i DIS og 8 år i NOR) - ekskludert fagtillegg/fagbrev

Og for matros/motormann/skipsassistent:

- Faglært under ett års ansiennitet (faglært skipsassistent)
- Ufaglært under ett års ansiennitet (befaren skipsassistent)
- Faglært med maksimal ansiennitet (12 år i DIS og 8 år i NOR) - (faglært skipsassistent)
- Ufaglært med maksimal ansiennitet (12 og 8 år) - (befaren skipsassistent)

2.2 Antall ansatte

Basert på informasjon fra Norsk sjømannsforbund har vi gjennomført beregninger for 1 030 ansatte i Color Line, som fordeler seg på stillingene kokk, servitør, butikkekspeditør, forpleiningsassistent og matros/motormann. Vi har videre lagt til at de ansatte innenfor hver gruppe fordeler seg likt ut etter både fagutdanning og ansiennitet.

Stilling	Antall ansatte
Kokk	81
Servitør	254
Butikkekspeditør	194
Forpleining assistent	381
Matros/motormann	120
Totalt	1 030

2.3 Lønnskostnader

Vi har lagt til grunn lønnskostnader for 2016 som følger av gjeldende tariffavtaler.

For danske servitører, kokker, butikkekspeditører og forpleiningsassistenter har vi lagt til grunn bestemmelser i Overenskomst mellom Fjord Line Danmark A/S og 3F Privat Service, Hotel og restaurant (2014-2017). For danske matroser og skipsassistenter har vi lagt til grunn bestemmelser i Overenskomst mellom Danmarks rederiforbund og Dansk Metals Maritime Afdeling av 1. mars 2016.

For norsk arbeidere har vi lagt til grunn bestemmelser i Overenskomst mellom Norges rederiforbund og Landsorganisasjonen i Norge (LO), Norsk sjømannsforbund (NSF).

Tabell 2 og Tabell 3 oppsummerer lønnsatsene som er lagt til grunn. Vi har lagt til grunn lønninger for 2016.

Tabell 2 Lønnskostnader for ansatte med tariffavtale i DIS - 2016

Stillingstype	Stillingskategori	Månedslønn	Pensjon per måned
Servitør	under ett års ansiennitet (eksl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 17 782	kr 1 804
	under ett års ansiennitet (inkl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 18 282	kr 1 804
	maksimal ansiennitet (10 år) (eksl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 18 953	kr 1 804
	maksimal ansiennitet (10 år) (inkl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 19 453	kr 1 804
Kokk	under ett års ansiennitet (eksl. fagtillegg)	kr 17 782	kr 1 804
	under ett års ansiennitet (inkl. fagtillegg)	kr 18 282	kr 1 804
	maksimal ansiennitet (10 år) (eksl. fagtillegg)	kr 18 953	kr 1 804
	maksimal ansiennitet (10 år) (inkl. fagtillegg)	kr 19 453	kr 1 804
Butikk-eksperitør	under ett års ansiennitet (eksl. fagtillegg)	kr 17 782	kr 1 804
	under ett års ansiennitet (inkl. fagtillegg)	kr 18 282	kr 1 804
	maksimal ansiennitet (10 år) (eksl. fagtillegg)	kr 18 953	kr 1 804
	maksimal ansiennitet (10 år) (inkl. fagtillegg)	kr 19 453	kr 1 804
Forpleinings-assistent	under ett års ansiennitet (eksl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 17 782	kr 1 804
	under ett års ansiennitet (inkl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 18 282	kr 1 804
	maksimal ansiennitet (10 år) (eksl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 18 953	kr 1 804
	maksimal ansiennitet (10 år) (inkl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 19 453	kr 1 804
Matros/skibsassistent	Faglært under ett års ansiennitet (faglært skibsassistent)	kr 18 532	kr 1 992
	Ufaglært under ett års ansiennitet (befaren skibsassistent)	kr 18 122	kr 1 916
	Faglært med maksimal ansiennitet (12 år) - (faglært skibsassistent)	kr 19 173	kr 1 992
	Ufaglært med maksimal ansiennitet (12 år) - (befaren skibsassistent)	kr 18 762	kr 1 916

I tråd med Overenskomst mellom Fjord Line Danmark A/S og 3F Privat Service, Hotel og restaurant (2014-2017) har vi lagt til grunn et fagtillegg på 500 kroner i måneden. Vi har videre lagt til grunn et pensjonsbidrag fra arbeidsgiver på 1 804 kroner per måned som oppgitt i overenskomsten for 2016.

Tabell 3 Lønnskostnader for ansatte med tariffavtale i NOR - 2016

Stillingstype	Stillingskategori	Månedslønn
Servitør	under ett års ansiennitet (eksl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 36 541
	under ett års ansiennitet (inkl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 37 146
	maksimal ansiennitet (8 år) (eksl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 40 766
	maksimal ansiennitet (8 år) (inkl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 42 982
Kokk	under ett års ansiennitet (eksl. fagtillegg)	kr 37 146
	under ett års ansiennitet (inkl. fagtillegg)	kr 37 146
	maksimal ansiennitet (8 år) (eksl. fagtillegg)	kr 42 982
	maksimal ansiennitet (8 år) (inkl. fagtillegg)	kr 42 982
Butikk-ekspeditør	under ett års ansiennitet (eksl. fagtillegg)	kr 32 261
	under ett års ansiennitet (inkl. fagtillegg)	kr 32 261
	maksimal ansiennitet (8 år) (eksl. fagtillegg)	kr 38 845
	maksimal ansiennitet (8 år) (inkl. fagtillegg)	kr 38 845
Forpleinings-assistent	under ett års ansiennitet (eksl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 30 189
	under ett års ansiennitet (inkl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 33 116
	maksimal ansiennitet (8 år) (eksl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 34 711
	maksimal ansiennitet (8 år) (inkl. fagtillegg/ fagbrev)	kr 36 495
Matros/ motormann	Faglært under ett års ansiennitet (faglært skibsassistent)	kr 36 895
	Ufaglært under ett års ansiennitet (befaren skibsassistent)	kr 35 289
	Faglært med maksimal ansiennitet (8 år) - (faglært skibsassistent)	kr 40 937
	Ufaglært med maksimal ansiennitet (8 år) - (befaren skibsassistent)	kr 38 756

Pensjonskostnader i Norge

Ifølge Sjømannspensjonsloven §11 er redierens pensjonsavgift på 3,3 prosent av arbeidstakerens bruttoinntekt.

I tillegg har sjøansatte en ytelsesbasert pensjonsordning som er tariffbestemt. Vi har skjønnsmessig lagt til grunn at denne er om lag 2,1-2,2 prosent av bruttolønnen.

Arbeidsgiveravgift i Norge

Vi har lagt til grunn den generelle satsen for arbeidsgiveravgift som i 2016 var på 14,1 prosent.

Sosiale avgifter i Danmark

Vi har lagt til grunn samlet 9000 DKK i sosiale avgifter per arbeidstaker.

Dette er basert på et notat utarbeidet i samarbeid mellom Accura Advokatpartnerselskab, DNB Bank ASA, Filial af DNB Bank ASA, Norge, Innovasjon Norge, København og Martinsen Aarhus Statsautoriseret Revisionsaktieselskab.en oversikt fra Innovasjon Norge.

Følgende sosiale avgifter er inkludert:

- ATP (arbeidsmarkedets tillægspension): 3 240 DKK per år for en heltidsansatt
- DKK 750 pr. år pr. fulltidsmedarbeider til barselsordningen Barsel.dk
- DKK 2.840 pr. år til Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) pr. fuldtidsansat med-arbejder
- Hovedsagelig mellem DKK 332 og DKK 1.296 pr. år til Arbejdsmarkedets Erhvervs-sygdomssikring (AES) pr. fuldtidsansat medarbejder
- DKK 644 pr. år til Finansieringsbidrag pr. fuldtidsansat medarbejde
- DKK 540 pr. år til Lønmodtagernes Garantifond pr. fuldtidsansat medarbejder

Nettolønnsordningen

Nettolønnsordningen omfatter lasteskip, brønnbåter, passasjerskip, slepebåter og skip i petroleumsvirksomhet når disse er registrert i NOR og skipet er minst 100 bruttotonn, jf forskriften § 7. Det gis kun tilskudd til sjøfolk som er skattemessig bosatt i Norge eller annet EU/EØS-land.

Nettolønnsordningen innebærer i prinsippet at rederiene mottar refusjon tilsvarende summen av innbetalt inntektsskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift for mannskap innenfor ordningen. Vi har tatt hensyn til dette i beregningene.

2.4 Arbeidstider

I tariffavtalene til DIS og NOR er det ulik gjennomsnittlige arbeidstider for arbeiderne. Vi har lagt til grunn følgende om årlig arbeidstid for de ulike stillingskategoriene:

- Kokker og servitører i DIS arbeider i gjennomsnitt om lag 270 timer mindre sammenlignet med ansatte i NOR
- Butikkekspeditører og forpleiningsassistenter i DIS arbeider i gjennomsnitt om lag 180 timer mindre sammenlignet med ansatte i NOR
- Matroser og skipsassistenter i DIS arbeider i gjennomsnitt om lag 90 timer mer sammenlignet med ansatte i NOR

Fortutsetningene er basert på informasjon om turnusperioder og arbeidstid i henhold til overenskomstene for de respektive arbeidere. Vi har lagt til grunn at ansatte ved Color Line har 26 uker arbeidsperiode per år, noe som tilsvarer 182 arbeidsdager (§2.1 Turnusordning i Overenskomst mellom Norges rederiforbund og Landsorganisasjonen i Norge (LO), Norsk sjømannsforbund (NSF)).

For ansatte i selskaper registrert i DIS, har vi også lagt til grunn 26 uker arbeidsperiode per år, noe som tilsvarer 182 arbeidsdager.

Vi har lagt til grunn følgende om arbeidstimer per kategori, basert på de respektive overenskomster.

Stilling	DIS	NOR
Kokk	10 timer	11,5 timer
Servitør	10 timer	11,5 timer
Butikkekspeditør	10 timer	11 timer
Forpleining assistent	10 timer	11 timer
Matros/motormann/skipsassistent	12 timer	11,5 timer

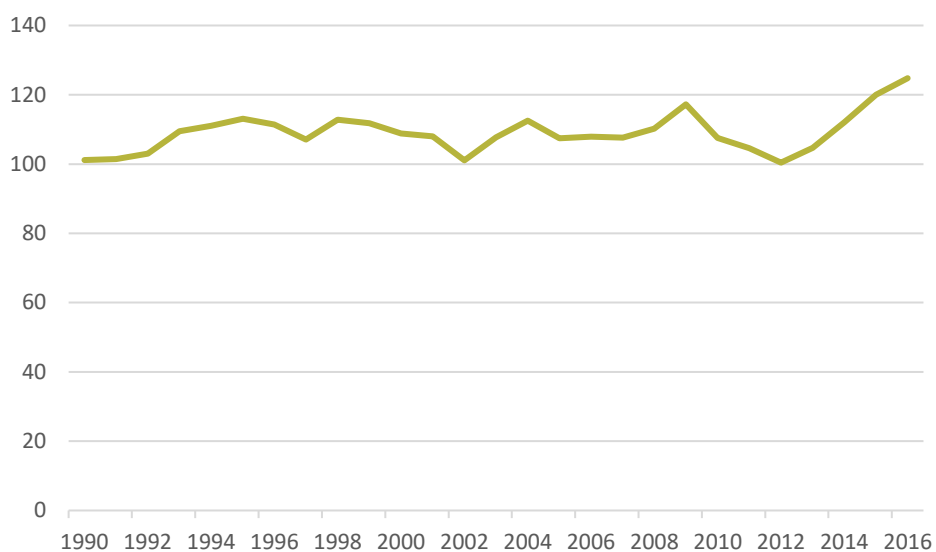
Forutsetningene ovenfor legger grunnlaget for å beregne tilleggskostnad for ekstra årsverk grunnet differanse i gjennomsnittlig arbeidstid i DIS og NOR. Vi har beregnet timelønn pro rata av månedslønnen, og multiplisert dette med differansen i antall timer.

2.5 Valutakurs

Figur 1 viser utvikling i valutakurs mellom NOK og DKK fra 1990 til 2016. Som figuren viser har valutakursen svingt endret seg mye spesielt de siste 5 årene, fra i snitt 100,4 i 2012 til 124,8 i 2016. Per 29. november 2017 var kursen på 130,9.

I denne analysen har vi lagt til grunn gjennomsnittlig valutakurs for perioden 2012-2016 på 112,4.

Figur 1 Valutakurs DKK fra 1990 til 2016

Kilde: Norges Bank

Samfunnsøkonomisk analyse AS

T: +47 970 43 859

E: post@samfunnsokonomisk-analyse.no

Borggata 2B

N-0650 Oslo